

කිලිනොච්චි ඇගයුම් කමිකරුවෝ දුෂ්කර වැඩ කොන්දේසි ගැන කතා කරති

ආර්. සුදර්ශන් සහ විමල් රාසේන්ද්‍රන් විසිනි
2018 මැයි 17

ලංකාවේ යුද්ධයෙන් ව්‍යසනයට ලක්වූ උතුරේ කිලිනොච්චියේ සිට කිලෝමීටර හතක් දුරින් අර්ථසාල් නගරයේ පිහිටි ඇගයුම් කමිහල් දෙකක් වන මාස් ඇක්ටිව් වානවිල් හා මාස් ඉන්ටිමේටිස් විදියල් යන කමිහල් දෙකේ කමිකරුවෝ මැත දී තම දුෂ්කර සේවා කොන්දේසි ගැන ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවි වාර්තාකරුවන්ට විස්තර කල හ.

මෙම කමිහල් අයත් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ පදනම් වන ඛනිජාතික සංගනයක් වන මාස් හෝල්ඩිංස් සමාගමට යි. එයට රටවල් 17ක් තුළ 95,000ක ශ්‍රම බලකායක් සිටී. වාර්තා වන ආකාරයට මාස් සමාගමට ශ්‍රී ලංකාව තුළ කමිහල් 40ක් තිබෙන අතර ඒවායේ කමිකරුවන් 70,000ක් පමණ සේවයේ යොදවා තිබේ.

මෙම කමිහල් ආරම්භ කරන ලද්දේ ලංකාවේ ආන්ඩුව බෙදුම්වාදී දෙමළ රළුම් විමුක්ති කොටි (එල්ටීටීඊ) සංවිධානයට එරෙහි ව ගෙන ගිය කැරැල්ල යුද්ධය අවසන් වී වසර තුනක් ගෙවූ 2012 දී ය. මාස් සංගනයට අමතර ව තවත් දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයන් කිහිප දෙනෙක් උතුරේ වවිනියාව, පුදුකුඩිඉරප්පු, මන්නාරම හා යාපනයේ ද නැගෙනහිර පලාතේ ද ඇගයුම් කමිහල් විවෘත කර ඇත.

යුද්ධයේ බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශ තෝරාගනු ලැබ ඇත්තේ ඉන් වැන්දඹු බවට පත්වූවන් ද ඇතුළු තරුණ ජනයාගේ ලාබාශ්‍රමය සුරාකෑම සඳහා ය. යුද්ධයෙන් විනාශයට ලක්වූ බොහෝ තරුණයන් රැකියා විරහිත ව ආන්තික දරිද්‍රතාවේ ගිලී දිවිගෙවමින් සිටී.

උතුරේ යාපනය, කිලිනොච්චි හා මුලතිවු දිස්ත්‍රික්කවලට අයත් වයස 18-30 අතර කමිකරු කාන්තාවන් හා පිරිමින් 4,000ක් පමණ වානවිල් හා විදියල් කමිහල්වල සේවයේ යොදවනු ලැබ සිටිති.

කමිහල් අසල නවාතැන් පහසුකම් නොමැති නිසා ඔවුන් පීවත් වන ගම්මානවල සිට බස්රථවලින් ප්‍රවාහනය කරනු ලැබේ. උදේ 7.30 සිට සවස 5.30 දක්වා සේවය කිරීමට උදෑසන 5.30 නිවෙස්වලින් පිටත් වීමට ඔවුන්ට සිදු වී තිබේ.

නිෂ්පාදන කටයුතුවලින් බොහෝ කොටසක් වැඩකරන වේලාවේ යන්ත්‍ර අසල මුලු දවසේ ම සිටගෙන සිදුකරන්නේ කාන්තා කමිකරුවන් විසිනි. එක් අංශයක කලින් පැවති කමිස අත් 60ක ඉලක්කය දැන් 120 දක්වා

ඉහල දමා ඇති අතර, ඊට අමතර ව කොලර් මසා නිම කිරීම ද කලයුතු ව තිබේ.

සමාගමේ අවශ්‍යතා අනුව අතිකාල වැඩ කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. කමිකරුවන් තම නිවෙස්වලට ලගා වන්නේ රාත්‍රී 11 පසු වී ය. විෂාදය, විලඹ ඉදිමීම, කොදුඇට පේලියේ හා සන්ධිවල වේදනාව හා නහර ඉදිමීම යන රෝගවලින් කමිකරුවන් පෙළීම සාමාන්‍ය දෙයකි. තම සහෝදර සේවිකාවන් ගබ්සා විමවලින් පෙළෙන බව සමහර කාන්තා කමිකරුවෝ පැමිණිලි කරති. එසේ වන්නේ දීර්ඝ කාලයක් අධික රක්ෂණ මධ්‍යයේ හිටගෙන වැඩ කිරීම නිසා යයි ඔවුහු සැක කරති.

රෝගවලින් පෙළෙන බව දැනෙන කමිකරුවන්ට වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සඳහා පිටව යාමට අවසර නො ලැබේ. සමාගම කමිහල් භූමියේ ඩිස්පෙන්සරියක් පවත්වාගෙන ගියත් එහි තිබෙන්නේ පැරසිටමෝල් හා ඇමොක්සිලින් පමණි. යම් අයෙක් අධික රෝගී තත්ත්වයකින් පෙළෙන්නේ නම් කමිහල තුළ ප්‍රතිකාර ලබා දීමට වෛද්‍යවරුන් කැඳවාගෙන එන්නේ මහජනයා ඒ ගැන දැනගැනීමෙන් වැලැක්වීමට ය.

කමිකරු කාන්තාවන්ට පලමු හා දෙවන දරු උපත් සඳහා මාස තුනක් මාතෘ නිවාඩු ලබා දෙන අතර තුන්වන දරු උපතට ලැබෙන්නේ දින 45 ක් පමණි. කමිහලේ දී ලාබා මිලට ලබා දෙන ආහාර හොඳ තත්ත්වයේ නැති බවට කමිකරුවෝ පැමිණිලි කරති.

2012 දී මෙම කමිහල් පටන් ගත් සමයේ කමිකරුවෙකුට රුපියල් 9.500ක මාසික වැටුපක් ගෙවනු ලැබී ය. පඩි වැඩිකිරීම් කිහිපයකට පසු සියලු දීමනා සහිත ව දැන් ඔවුන්ට රුපියල් 21,000ක් ගෙවනු ලැබීය. එහෙත් සියලු කමිකරුවන්ට එම දීමනාව කරා ලගා විය නො හැකි බවත් අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය වල මිල පිම්මේ ඉහල යන නිසා තමන්ගේ මාසික වියදම් සඳහා වැටුප නොසැහෙන බවත් කමිකරුවෝ කීහ.

සේවා කොන්දේසි හා පීඩන තත්ත්වයන් ගැන විස්තර කරමින් 22 හැවිරිදි කමිකරු කාන්තාවක් මෙසේ කීවා ය: "මම මේ කමිහලේ අවුරුද්දක් වැඩ කරනවා. එක කකුලකින් හිටගෙන මම වැඩ කරන්නේ අනෙක් කකුලෙන් මැෂිම මෙහෙයවන ගමන්. මට විලඹ ඉදිමීම, පපුවේ හා කොන්දේ අමාරුව තියනවා. දවසෙන් වැඩි කාලයක් ගෙවෙන්නේ කමිහලේ. අතිකාලත් එක්ක මගේ මාසික ආදායම රුපියල් 18,000 යි. අපි ලෙඩ වුනත් නිවාඩු

ගන්න බැහැ. අපි නිවාඩු ගත්තොත් පඩියෙන් රුපියල් 2,000ක පැමිණීමේ දීමනාව අඩුකරනවා. මැෂින්වල අසාමාන්‍ය රස්තිය නිසා මුද්‍රන අංශයේ වැඩකරන කාන්තාවන් ගබ්සාවලට ගොදුරු වෙනවා.

"අපේ කම්හලේ නිෂ්පාදන ඇමරිකාවටයි යුරෝපයටයි අපනයනය කරනවා. ඉලක්කය දෙන්න බැරි වුනොත් අපිට කුණුහරපෙන් බනිනවා. කලමනාකාරීත්වයේ මේ හැසිරීම නිසා සමහරු රස්තාව දාල යනවා. අපේ අංශයේ ඉන්න කම්කරුවන් 16 ක් පමණක් වුනත් දවසකට ඇදුම් 1,500-1,800ක් ඉවර කරන්න ඕන."

ඇයගේ අංශයේ වායු සම්කරන යන්ත්‍ර දෙකකින් ක්‍රියාත්මක වන්නේ එකක් පමණි. කම්කරුවන්ට හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා හා නොනවතින පීනස තිබේ. ඇයට මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ පත්වීමක් ලැබුන ද කාර්යාලය කොලඹට කිට්ටුව පිහිටා තිබීම නිසා ආරක්ෂක ගැටලු හේතුවෙන් එම රැකියාවට නොගිය බව ඇය කීවා ය.

වානවිල් කම්හල අසල ජීවත් වන ගම්වැසියෙක් පරිසර දූෂණය ගැන විස්තර කලේ ය: "අවුරුදු හතරකට කලින් සමාගම මානව අපද්‍රව්‍ය හා ජලාපවහන ඒකකය ප්‍රතිවක්‍රීකරනය කිරීම ස්ථාපනය කලා. දැන් ඒක අත්හැර දාල. අපජලය විශාල ලිඳකට එකතු කරගන්න හින්දු පරිසරය අධික ලෙස දූෂණය වෙනවා. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා ග්‍රාම සේවකවරයා අපි කීප වතාවක් පැමිණිලි කලත් වැඩක් වුනේ නැහැ."

දුටුල්ලේ බලපෑමට ලක්වූ 25 හැවිරිදි තවත් කම්කරු කාන්තාවක් ප්‍රතිකාර ලබමින් පසුවේ. සාමාජිකයන් හත්දෙනෙකුගෙන් යුත් ඇයගේ පවුල ජීවත් වන්නේ ඉන්දියානු නිවාස ආධාර ව්‍යාපෘතියක් යටතේ ලබාදුන් කාමර දෙකක නිවසක ය.

ඇය මෙසේ කීවා ය: "මැෂිමටත් වඩා වේගයෙන් අපිට කම්හලේ වැඩකරන්න සිද්ධ වෙලා. එහෙම නො වුනොත් අපිට ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දෙන්න වෙනවා. මේ සියලු පීඩනයන් යටතේ කියක් හරි හොයාගන්න අපි වැඩ කරන්න බැංකු නියයි කල්බදුයි ගෙවල දාන්න."

ඇයගේ සහෝදරිය ද එම කම්හලේ ම වැඩකරන අතර දීර්ඝ වේලාවක් හිටගත වැඩකිරීම නිසා කකුල ඉදිමීමෙන් පෙළේ.

"මගේ මහත්තය දුවවයි මාවයි දාල ගියා. ආන්ඩුවෙන් මට කිසිම සහනයක් ලැබුනෙ නැහැ. ටවුන් එකට කිලෝමීටර 9කුත් ඉස්පිරිතාලට කිලෝමීටර 6 කුත් අපි යන්න ඕන. කම්කරුවන්ට විවේක කාලයක් හම්බ වෙන්නෙ නැහැ. සමහර වෙලාවට අපි දවස් තුනක් උනෙන් පෙලුනොත් අපිට ඒක සැහෙන්න බලපානවා. අවුරුද්දට ම දෙන්නෙ නිවාඩු දවස් 14යි. මරනෙකට නිවාඩු දෙන්නෙ මැරුන කෙනා පවුලේ කෙනෙක්නම් විතරයි." අවසර නො ලබා නිවාඩු ගතහොත් ඔවුන්ට රැකියාව හා කලින් වැටුප් අභිමි විමට මුහුණ දීමට සිදු වේ.

23 හැවිරිදි කම්කරු කාන්තාවක් තමන් සේවයට බැඳුනේ වයස 20 දී බවත් මාස හතක් ඇතුලත කොදුඇට පේලියේ වේදනාව දැනුනු බවත් කීවා ය. වෛද්‍යවරු ඇයට රස්තාව අත්හැර යන ලෙස උපදෙස් දුන් අතර ඇය තවමත් ප්‍රතිකාර ගනී.

එක්දරු කම්කරු මවක් තමන් සාමාජිකත්වය දරන ලංකා වෙලදා, කාර්මික හා පොදු කම්කරු සමිතිය (සීඑම්යු) වෙත තම දුෂ්කරතා ගැන පැමිණිලි කල බව කීවා ය. නම් ද සමගින් විස්තර සපයන ලෙස සමිතිය කී විට එම තොරතුරු කලමනාකාරීත්වය වෙත යා හැකි නිසා ඔවුහු එසේ කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කල හ. "අපි සමිතියෙන් අස්වුනා. අඩුගානෙ ඕගොල්ලො හරහා වත් අපේ වේදනාව එලිදරවු වෙන්න ඕන" යයි ඇය කීවා ය.

කම්කරු අරගල -දියබත් කිරීම ගැනත් සමාගම් කලමනාකාරීත්වයත් සමග තිබෙන සමීප සබඳතා ගැනත් සීඑම්යුව කුප්‍රකට ය.

යාපනය, කිලිනොච්චිය හා මුලතිවු සිට කම්කරුවන් ප්‍රවාහනය කිරීමට තිබෙන්නේ බස් 23ක් පමණක් බව බස්රථ රියැදුරෙක් අපේ වාර්තාකරුවන්ට කීවේ ය. ඇතිතරම් බස්රථ නැති නිසා කම්කරුවන් 100-110කට එක් බසක ගමන් කිරීමට බලකෙරී තිබේ.

වානවිල් කම්හල පිහිටා ඇති පොන්නලායි ගම්මානයේ ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතියේ සාමාජිකයෙක් මෙසේ කීවේ ය:

"සමාගමේ රස්තාවල අතහැරල ගොඩක් අය යද්දී රස්තාවල බලාපොරොත්තුවෙන් බොහෝ දෙනෙක් රැකියා පෝලිම්වල ඉන්නව. කෙටි කාලයක් ඇතුලත වැඩි නිෂ්පාදනයක් කරගන්න විශාල පීඩනයක් දානව."

"මෙහේට කම්හලේ ආවහම අපේ ජීවන දියුණු වෙයි කියල අපි හිතුව. ඒත් දැන් මිනිස්සු ලෙඩ්ඩු බවට පත්වෙනව. යුද්ධයේ ව්‍යසනයෙන් පස්සෙ දැන් තියෙන්නෙ ලාබ සඳහා හඹා යාමක්. යුද්දෙ කාලෙ සියල්ල විනාශ කෙරුවට පස්සෙ දැන් දුගීන් රෝගාබාධවලටයි දුප්පත් කමටයි මුහුණ දෙනව."

හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂගේ ආන්ඩුව සහ වත්මන් ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේනගේ පාලනය ජාත්‍යන්තර හා දේශීය ආයෝජකයන්ට බදු සහන හා අනෙකුත් සහන ලබාදෙමින් ආයාචනා කරති. අර්බුද ග්‍රස්ත ධනපති පන්තිය විදේශ විනිමය උපයා ගැනීමට පමණක් උත්සුක වෙයි. ඔවුන්ගේ එක් ප්‍රධාන අපනයන ආදායම් උපයන අංශයක් වන්නේ රෙදිපිලි කර්මාන්තය යි. සමස්ත අපනයන ආදායමෙන් සියයට 42ක් උපයා දෙන එම කර්මාන්තය තවත් ඉහල දමා ගැනීමට පාලක පන්තිය හා සමාගම් තරගයේ යෙදී සිටී.